

Østfold Fuglehundklubb
Skjelinveien 38, 1659 Torp
1659 TORP

Trondheim, 09.06.2020

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/3086

Saksbehandler:
Jo Anders Auran

Vedtak om tillatelse til innførsel og utsetting av fasan og rapphøne, for lavlandsprøver og trening av fuglehunder i 2020

Miljødirektoratet gir Østfold fuglehundklubb tillatelse til innførsel og utsetting av inntil 600 individ av fasan 600 individ av rapphøne på treningsområdene i Råde, Kalnes, Nes og Skjeberg i Sarpsborg kommune, Viken. Formålet med søknaden er å arrangere jakthundprøver for stående fuglehund og fuglehundtrening forøvrig.

Miljødirektoratet gir Østfold fuglehundklubb tillatelse til innførsel og utsetting av inntil 600 individ av fasan og 600 individ av rapphøne på treningsområdene i Råde, Kalnes, Nes og Skjeberg i Sarpsborg kommune, Viken. Formålet med søknaden er å arrangere jakthundprøver for stående fuglehund og fuglehundtrening forøvrig.

1. Om søknaden

Det vises til søknad datert 17. februar 2020, der Østfold Fuglehundklubb ber om tillatelse til innførsel og utsetting av 600 fasan og 600 rapphøne. Utsettingen skal skje på flere arealer:

- Råde, grunneier Østfold fuglehundklubb, 1710 Sarpsborg
- Kalnes, grunneier Østfold fuglehundklubb, 1710 Sarpsborg
- Nes, grunneier Østfold fuglehundklubb, 1710 Sarpsborg
- Skjeberg, grunneier Østfold fuglehundklubb, 1710 Sarpsborg

Utsettingene skal ellers gjennomføres geografisk som anført i søknad med adresser og kartbeskrivelse. Tidsrommet for planlagt utsetting er fra 15. juni- 30. august 2020, en gruppe tidlig i juni og resten i august.

Ifølge søknaden har både fasan og rapphøns vært tilstede som innvandra og/eller utsatte fugler i disse områdene siden tidlig på 1900-tallet uten at negativ påvirkning på naturmangfoldet er påvist. Av risikoreduserende tiltak nevner klubben dette i sin søknad:

Fugl bør transporteres i godkjente transportkasser som ikke slipper inn lys, men har lufting. Yngre kyllinger (under tre uker gamle) bør ikke transporteres over lengre tid enn maks 2 timer. Det er

viktig med aircondition/temperaturregulering under transport slik at det ikke blir for varmt. Og fuglene må ikke utsettes for direkte trekk/vind under transport.

Lavlandsfugl (fasan eller rapphøns) bør ikke settes ut før den er ferdig utviklet (fullfjæret).

Utsetting bør skje først når fuglene er fullt utvokst (12-14 uker), senest 1. september.

Rapphøns er utvokst ved 12 ukers alder, men kan gjerne settes ut mellom 8 og 12 uker for at fuglen skal preges på utsettingsplass. Det kreves at de er godt akklimatisert i volierer på forhånd.

Utsettingen fungerer best dersom kyllinger settes ut med voksne parhøns. Rapphøns over 12 uker vil sjelden holdes like bra i området om de ikke slippes ut med lokkefugl i bur/volier som holder de på plassen. Rapphøns bør settes ut minimum 14 dager før prøve/trening for å være mest mulig naturlige i oppførsel.

Rapphøns settes ut innen utgangen av august med påfølgende foring på utsettingsplasser.

Etter henting fra oppdrettsfarmen vil fuglene bli plassert i flyvebur (volierer) for å sikre at de er friske og uskadd. Ca 7-14 dager før utsetting vil fuglene bli akklimatisert/forvillet på lokaliteten i grupper på inntil 15 kyllinger per to voksne.

Fasaner bør settes ut mellom 7 og 9 ukers alder. Ved god tilvenning i volierer er fasanene sterke nok til å klare seg og de vil preges på utsettingsplassen. Er de eldre vil fasanene ofte vandre ut. Ved å sette ut fasanene 7-9 uker gamle en måned eller to før prøve vil de preges på stedet og bli stedege. Man unngår også at fasanene vandrer ut.

Før utsetting (i akklimatiseringsperioden) vil fuglene bli tilvent/trent på anti-predator adferd gjennom forsiktige forstyrrelser med den hensikt å fremprovosere anti-predator responser hos fuglene.

ØFK arrangerer ingen trening i terrengene før prøve. Våre prøveterrang blir brukt til prøvene. Et avterrenge blir brukt til trening etter at prøvene er over. Trening med 14 dagers mellomrom. For å redusere forstyrrelse av de utsatte fuglene, vil trening av hund på fugl kun skje en gang per 14 dag i samme terreng.

Klubben skriver videre at de anbefaler egne treningsterreng som ikke er hovedterreng for prøver. Tilleggsforing må kun skje der fuglen ikke er utsatt for predatorer fra luften og samtidig har oversikt over andre farer. I dialog med grunneierne vil ØFK forsøke å øke andel kantvegetasjon og forbedre biotoper egnet for rapphøns og fasan.

I søknaden fremhever også klubben andre direkte avbøtende tiltak slik som å i dialog med bønder å arbeide for å minimere bruk av sprøytemidler som kan negativt påvirke insektlivet i området fuglene settes ut. ØFK jobber også med et prosjekt for utvikling av gode biotoper som også begunstiger insekter og annet dyreliv. I områdene det settes ut fugl, skal det fjernes høye trær som kan fungere som «utkikksposter» for rovfugl. Sammen med Kalnes Landbruksskole planlegges det også forsøk med biotopfremmende tiltak hvor det også kan gjøres noen målinger på forskjeller i suksess rate for de forskjellige biotoper og utsettingsmetoder.

Innenfor årets søknad ønsker også klubben å gjennomføre en tidligutsetting. Den første i juni med voksne par sammen med 3 uker gamle kyllinger. Formålet med metoden, som er utprøvd i andre land, er å oppnå kull som er oppdratt av voksne fugler og derfor har en mer naturlig adferd.

Medlemmene i de klubbene som setter ut fasan eller rapphøns forplikter seg til å drive aktiv predatorkontroll på rev, mår, grevling, kråke og mink. Spesielt for vinterhalvåret: etter endt sesong skal predasjonskontroll intensiveres.

Klubben har flere medlemmer som jakter aktivt på rev. Det søkes og et samarbeid med lokale jeger og fiskeforeninger om ungdomsjakt på rev".

2. Det rettslige grunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1.

Etter forskriftens § 6 kreves tillatelse fra Miljødirektoratet for innførsel av både fasan og rapphøne.

Etter forskriften § 10, kreves det tillatelse for utsetting av vilt av arter, underarter eller bestander som ikke fra før finnes naturlig i distriktet. Fasan og rapphøne finnes ikke i naturlig viltlevende bestander i Norge, kun sporadisk enkelte steder, men Miljødirektoratet legger til grunn at dette er utsatte individ eller avkom av disse, og ikke naturlige forekomster av artene. Det vises til Artsdatabankens omtale av artene som er gjengitt nedenfor.

Miljødirektoratet kan etter søknad gi tillatelse til innførsel og/eller utsetting av fasan og rapphøne. Ved vurderingen skal prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer, jf. nml. § 7. Andre viktige samfunnsinteresser skal også trekkes inn i vurderingen, jf. nml. § 14. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at innførselen eller utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 tredje ledd. Miljødirektoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 fjerde ledd.

3. Miljødirektoratets vurdering

De senere års fokus på trusselen fremmede arter kan utgjøre for vårt naturmangfold, gjør at praksis ved utsetting av hønsefugler for jakt og jakthundetrening må vurderes i lys av ny kunnskap. All utsetting av hønsefugl for disse formål må være forsvarlig for naturmangfoldet. Det er også en forutsetning at utsetting og senere aktiviteter skjer innenfor rammene av dyrevelferdsloven og annet regelverk.

Kunnskap om fasan og rapphøne i Norge

Fasan regnes som fremmed art i Norge. Rapphøne regnes som utdødd, men innehar en mindre bestand som mest trolig består av utsatte fugler.

Artsdatabanken gir følgende beskrivelse av artenes forekomst i landet (www.artsdatabanken.no/):

Fasan (Phasianus colchicus)

Arten hører hjemme i Kaukasus og østover i store deler av Asia. Arten er innført til store deler av Europa. I Norge ble de første utsettingene gjort i Bærum i 1875-76. I løpet av 1900-tallet ble det gjort en rekke utsettingsforsøk i Sør-Norge opp til Trøndelag. Fasanen kan regnes som en generalist og trives i mange ulike naturtyper. Den liker seg best i forholdsvis åpne områder som for eksempel enger, men trives også ved grøfter, skogkanter, heier og områder med busker og trær. Fasan hekker nå i et ganske stort område rundt Oslofjorden, samt på Jæren og rundt Mjøsa. Observeres dessuten jevnlig i Midt-Norge. Det synes som om utbredelsen er begrenset av vinterklimaet og at den klarer seg best i kystnære snøfattige områder. Når vi her har vurdert det som sannsynlig at arten vil ha en lang levetid i Norge betinger dette at det forvaltningsregime vi i dag har for arten fortsetter (foring

og utsettinger). Eventuelle klimaendringer med mildere vintre vil også trolig være gunstig for artens overlevelse i Norge. Med mer storstilt utsetting, som i Danmark, kan man ikke utelukke at arten kan ha negative effekter på stedege arter. I områder med store bestander spekuleres det i om forvaltning av fasan som jaktressurs indirekte kan medføre at rovfugl blir etterstrebet, og også medføre negative effekter på lokale krypdyr og amfibiebestander.

Fasanen regnes som etablert i Norge siden den hekker regelmessig. Den økologiske effekten er trolig lav, og det samme gjelder spredningspotensialet. Samlet sett gir dette risikokategorien "Lav risiko" (LO) på grunn av at arten har en stabil bestand og at den kan ha en potensiell økologisk effekt på stedege arter."

Rapphøne (*Perdix perdix*)

Arten etablerte seg som hekkefugl i Norge mot slutten av 1800-tallet og var i en periode tallrik på Østlandet og nord til Trøndelag. Særlig kalde vintre, som på 1940-tallet, gjorde trolig at arten gradvis forsvant. Enkelte hekkende par hos oss nå består trolig bare av utsatte fugler. Sterk nedgang i Europa fra 1980 til ca. årtusenskiftet, men bestanden ser her ut til å ha stabilisert seg på et lavt nivå etter det. Arten plasseres til rødlistekategori regionalt utdødd (RE).

Vurdering av påvirkning på det biologiske mangfoldet

Dersom det er usikkerhet om hvilken effekt det omsøkte tiltaket kan ha på naturmangfoldet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet, jf. nml. § 9.

Utsetting av fasan og rapphøne har foregått i mange tiår i Norge. Det foreligger ingen entydig kunnskap omkring verken nytte/kostnad, eller rene effektundersøkelser som kan si noe om påvirkning på øvrig naturmangfold fra disse utsettingene. Fra utlandet der utsettinger av fasan og rapphøne har foregått i stor skala over flere tiår (bl.a. Danmark og England) er det gjort studier som trekker frem ulike effekter av oppdrett og utsettingene¹². Dette gjelder bl.a. økt overlevelse og tetthet av rødrev lokalt, og genetiske og atferdsmessige endringer gjennom avl. Det er likevel ikke funnet noen klar sammenheng mellom tettheten av predatorer og overlevelse hos fasan. Her i Norge er det generelt et hardt klima høst og vinter, som skaper utfordringer for naturlig næringssøk, og som er en større utfordring for oppdretta og utsatte fasaner og rapphøns. Kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt om i hvilken grad store konsentrasjoner av utsatte fugler lokalt bidrar til næringskonkurranse og fortrengsel av stedege arter, men studier fra England¹ kan også vise til positive bidrag i form av endret landskapsstruktur fra ensidig landbruksproduksjon til mer varierte habitater som gagnar flere arter ved god tilrettelegging for fasan og rapphøne. På den annen side kan utsettinger i større skala på mindre arealer ha negativ effekt på det øvrige naturmangfoldet, da ett stort antall fugler som settes ut kan bidra til tetthetsavhengige faktorer som sykdom og økende tilgang av byttedyr for småpredatorer, inklusiv rødrev, som igjen kan ha følger for det øvrige naturmangfoldet.

Miljødirektoratet mener likevel kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å legge til grunn at det ikke foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, jf. nml § 9.

I vurderingen er det tatt hensyn til den samlede belastningen på naturmangfoldet jf. nml § 10.

¹ Impacts of non-native gamebird release in the UK: a review RSPB 2010

² Indfanging, udsætning og jakt på fasan, agerhøne og gråand i Danmark. Rapport fra arbeidsgruppe nedsat av Vildtforvaltningsrådet. 2006.

Artsdatabanken har gitt artene lav risiko i sine vurderinger av påvirkning på naturmangfoldet. I Fremmedartslista 2018 er det bare arter i de to høyeste risikokategoriene som blir svartelistet. Fasan er likevel fremmed art for Norge. I søknaden hevdes det at fasan vil bli kategorisert som stedegen i Norge.

Vurdering av dyrevelferd og dyrehelse ved utsetting og hundetrening

Klima og miljødepartementet har ved avgjørelse av klagesak i 2018 uttalt at Miljødirektoratet ikke skal vurdere hensynet til dyrevelferd ved behandling av søknader om utsetting av fasaner og raphøns etter forskrift om fremmede organismer. Dette omfatter blant annet vurdering av hvilken belastning, fuglene utsettes for ved transport, utsetting, trening/hundeprøver med tanke på både dyrehelse og dyrevelferd og i møte med vinteren. Klima- og miljødepartementets avgjørelse er klaget inn for Sivilombudsmannen, og nå under behandling der.

I tidligere saksforberedelse har Miljødirektoratet bedt Mattilsynet om en vurdering av dyrevelferden ved den omsøkte aktiviteten. Mattilsynet har i brev 5. april 2018 gitt en uttalelse om forholdet til dyrevelferdsloven, hvor de bl.a. uttaler:

Mattilsynet har ikke nok kunnskap om hvordan denne aktiviteten foregår til å foreta en vurdering av hvorvidt de påkjenninger og belastninger fuglene utsettes for er i samsvar med dyrevelferdsloven. Mattilsynet har likevel noen betraktninger om hva de mener må være oppfylt for at aktiviteten skal være i tråd med dyrevelferdsloven.

Dyrevelferdsloven § 28 lyder "Dyr fra dyrehold kan bare settes ut i naturen for å bli villlevende når dyret har gode muligheter for å tilpasse seg og overleve i det nye miljøet." Det innebærer at fuglene må være av arter som kan tilpasse seg en vill tilværelse der de slippes ut. Den som setter ut fuglene må påse at fuglene har tilgang på naturlig skjul, mat og vann der de slippes ut. De må også sørge for at fuglene er robuste og har kommet så langt i alder og utvikling at de har gode muligheter til å overleve i det miljøet det settes ut i. Det må tas høyde for at fuglene også skal ha tilgang til et akseptabelt levemiljø alle årstider etter at de slippes ut, og ikke bare i den første perioden.

Loven sier generelt om behandling av dyr at "dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker" og at "dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger" (jf. § 3). Bevaring av utryddingstruede dyrearter er i lovens forarbeider nevnt som et eksempel på et viktig samfunnsmessig formål, som kan legitimere at oppdrettede dyr utsettes for den belastningen det er å settes ut i naturen.

Mattilsynet har som nevnt ikke tilstrekkelig innsikt i hvordan utsetting av raphøns og fasaner foregår i dag. Vi er blant annet usikre på om disse dyrene egentlig settes ut for å bli villlevende, eller om man kalkulerer med at disse dyrene skal dø i løpet av relativt kort tid. Hvis sistnevnte er tilfelle, er det rimelig å anta at aktiviteten ikke drives i tråd med dyrevelferdsloven § 28, jf. over. I så faller det også rimelig å anta at fasan og raphøns som settes ut, blir utsatt for påkjenninger og belastninger i form av rovdyr, frost, sult og feilernæring, slik tilfellet er for de utsatte stokkendene. Spørsmålet blir da om disse påkjenningene og belastningene er nødvendige, eller om formålet med aktiviteten rettferdiggjør dem.

Vitenskapskomiteen for mattrygghet har i fagrapport -VKM Report 2017:23³- konkludert med at høye tettheter av oppdrettede fugler i det fri kan bidra til tetthetsavhengige faktorer som økt konkurranse om mat, større sjanse for spredning av sykdommer og generelt dårligere dyrevelferd. Samtidig bærer oppdretta fugler på karakterer som gjør de mindre tilpasset ett liv i fri og har derfor mindre overlevelse.

Miljødirektoratet presiserer at en tillatelse etter forskrift om fremmede organismer ikke fritar for de krav som følger av dyrevelferdsloven. Dette innebærer at fugler ikke kan settes ut i naturen i medhold av Miljødirektoratets tillatelse dersom det etter utsetting ikke er mulig å ivareta de krav som følger av dyrevelferdsloven.

Plikter og begrensninger som følge av annet regelverk

Miljødirektoratet ser behov for å klargjøre forholdet mellom denne tillatelsen og annet regelverk som gjelder utsatt fugl.

Innførsel av fasan og raphøne reguleres under forskrift om samhandel med levende fjørfe og rugeegg i EØS. Import og førstemottaker må være registrert hos Mattilsynet senest 30 dager før innførsel eller import finner sted. Det lokale Mattilsynet på bestemmelsesstedet skal ha melding senest 24 timer før innførselen eller importen finner sted. Meldingen skal gjøres på fastsatt skjema som finnes i [Mattilsynets skjematjenester](#).

Førstemottaker skal føre fortegnelse over mottatte forsendelser og gjøre nødvendige kontroller i henhold til krav i forskriften. Dyrene kan tidligst forlate mottaksstedet 2 dager etter ankomst til Norge. All handel med levende dyr registreres i en felles EU-database kalt TRACES. Denne registreringen gjøres av offentlig myndighet i avsenderlandet som utsteder helsesertifikat ved innførsel eller import. Fjørfe og rugeegg som innføres eller importeres til Norge i forbindelse med handel skal komme fra godkjent fjørfevirksomhet og ikke stamme fra land eller områder i land som er pålagt restriksjoner grunnet smittsomme fjørfesjukdommer.

Det følger av Viltforskriften § 6-2 annet ledd at fugler som er satt ut i naturen er å anse som viltlevende. Dette innebærer at de er eierløse, og rettslig står i samme stilling som andre viltlevende fugler. Utsatte fugler kan ikke fanges inn igjen. Det følger av Viltforskriften § 2-1 at vilt bare kan fanges inn fra naturen når dette følger av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Videre følger det av Viltloven § 7 at hold av vilt i fangenskap er forbudt uten hjemmel. Dette innebærer at fugler som er satt ut ikke kan fanges eller lokkes inn i volierer igjen etter utsetting.

Utsatte fugler skal også behandles i samsvar med Naturmangfoldloven § 15 første ledd:

Høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Ved enhver aktivitet skal unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås. Likeledes skal unødig jaging av viltlevende dyr unngås.

Forbudet mot unødig skade og lidelse, og unødig jaging, innebærer at hundetrening kun kan skje på fugler som er i god kondisjon og som har gode forutsetninger for naturlig flukt. I motsatt fall kan jaging/trening etter omstendighetene anses som "unødig", og dermed ulovlig.

³ VKM. (2017) Assessment of the risks associated with the import and release of hand-reared mallards for hunting purposes. Scientific Opinion on the Panel on Alien Organisms and Trade in Endangered Species. Oslo, Norway.

Miljødirektoratets anbefaler at følgende punkter følges for å hindre unødige lidelser og unødig belastende jaging:

- Utsetting bør skje i perioden 15. juni- 31. august.
- Det bør ikke slippes hund tidligere enn 20 dager etter utsetting.
- Fuglehundklubbenes forbund (FKF) instruks for lavlandsklubber/arrangør av lavlandsprøver bør følges.
- Når fuglene er satt ut bør all aktivitet knyttet til disse være slik at fuglene kan oppnå en forvillet tilstand over tid. Foring på faste foringsstasjoner bør unngås.

Vi gjør oppmerksom på forskrift 24. august 1990 om forbud mot jakt på utsatt fugl.

4. Konklusjon

Miljødirektoratet gir tillatelse til utsetting, og har i vurderingen avveid de uheldige følgene tiltaket kan innebære for biologisk mangfold, mot andre viktige samfunnsinteresser, herunder eventuell nytteverdi for søker og samfunnet for øvrig, jf. nml. § 14. Miljødirektoratet anser at den omsøkte hundetreningen kan være positiv for utvikling og trening av fuglehunder. Direktoratet vurderer likevel ikke aktiviteten som en *viktig samfunnsinteresse* som kan veie opp for eventuelle betydelige negative virkninger av utsettingen.

Miljødirektoratet har ikke anledning til å avslå søknaden eller å sette vilkår for utsettingen for å ivareta dyrevelferdshensyn, men henviser til Mattilsynet for oppfølging av forholdet til dyrevelferdsloven, og for tilsyn og kontroll.

Miljødirektoratet viser til at virksomheter som driver med innførsel, omsetning, hold eller utsetting av fremmede organismer, skal etablere og dokumentere internkontroll, jf. forskriften § 26. Dette betyr bl.a. at virksomheten skal ha rutiner for å sikre at krav i forskriften og tillatelser blir overholdt, rutiner for å følge opp avvik og for å hindre gjentakelse av avvik, rutiner for å sikre at ansatte har kunnskap om og overholder vilkår gitt i tillatelser, og opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutinene blir overholdt. Internkontrollrutiner vil bidra til å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

5. Vedtak

Miljødirektoratet gir Østfold fuglehundklubb tillatelse til utsetting av inntil 600 individ fasan *Phasianus colchicus* og 600 individ rapphøne *Perdix perdix* til lavlandsprøve for stående fuglehunder og annen jakthundtrening i treningsområdene Råde, Kalnes, Nes og Skjeberg i Sarpsborg kommune, Viken, jf. forskrift om fremmede organismer § 10.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Søker skal varsle kommunen og berørte grunneiere om aktiviteten og søke å inngå samarbeid om avbøtende tiltak som øker dyrevelferden og ivaretar naturmangfoldet.

2. Utsetting og trening skal ikke forekomme i eller i umiddelbar nærhet til verneområder, statlig sikra friluftsområder, eller andre områder som kan krenke allmenhetens rett til ferdsel.
3. Bur og volierer skal stenges, slik at utsatte fugler ikke på noe tidspunkt har mulighet for å gå inn i disse.
4. Søker skal innen 1. desember 2020 rapportere til Miljødirektoratet på antall fugler utsatt i hvert område og til hvilket tidspunkt utsettingen har foregått.

Miljødirektoratet kan, i samsvar med naturmangfoldloven § 67, oppheve, endre eller sette nye vilkår i tillatelsen, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, bl.a. hvis det er nødvendig for å hindre uforutsette vesentlige skadevirkninger for naturmangfoldet, eller tiltakshaver overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av loven, og overtredelsen er betydelig, gjentar seg eller vedvarer.

Uavhengig av retningslinjene er det et ufravikelig krav at utsetting og all aktivitet skjer i henhold til dyrevelferdsloven. Dette gjelder både ved utsetting, ved bruk av hund, og etter at den planlagte aktiviteten er avsluttet. Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer fritar ikke for krav etter annet regelverk.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Erik Lund
fungerende seksjonsleder

Jo Anders Auran
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Mattilsynet Postboks 383 2381 Brumunddal